

การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อและไม่ศึกษาต่อ
ของนักศึกษาวิทยาลัยนาฏศิลป์

นางจินตนา สายทองคำ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาอุดมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2539

ISBN 974-634-287-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF FACTORS RELATED TO CONTINUING AND DISCONTINUING
OF STUDENTS IN DRAMATIC ARTS COLLEGES

Mrs. Jintana Saitongkum

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

For the Degree of Master of Education

Department of Higher Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1996

ISBN 974-634-287-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อและไม่ศึกษาต่อ
ของนักศึกษาวิทยาลัยนาฏศิลป์

โดย

นางจินตนา สายทองคำ

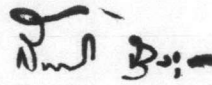
ภาควิชา

อุดมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา

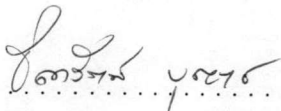
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ งามสุวรรณ)

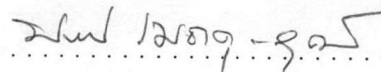
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชิตาร์จน์ บุญบุช)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปทีป เมธาคุณวุฒิ)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

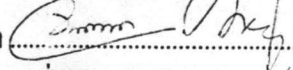
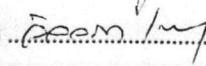
จินตนา สายทองคำ : การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อและไม่ศึกษาต่อของนักศึกษา
วิทยาลัยนาฏศิลป์ (A STUDY OF FACTORS RELATED TO CONTINUING AND
DISCONTINUING OF STUDENTS IN DRAMATIC ARTS COLLEGES) อ.ที่ปรึกษา:
รศ.ดร.วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา 240 หน้า ISBN 974-634-287-8

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยด้านตัวนักศึกษา ด้านเศรษฐกิจและสังคม
และด้านสภาพแวดล้อมของสถาบัน ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อและไม่ศึกษาต่อในระดับนาฏศิลป์ชั้นสูงของ
วิทยาลัยนาฏศิลป์ รวมทั้งเปรียบเทียบปัจจัยทั้ง 3 ด้านของนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม โดยใช้แบบสอบถามและ
แบบสัมภาษณ์ เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนนักศึกษาจำนวน 567 คน
และผู้บริหารจำนวน 10 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที่
การวิเคราะห์องค์ประกอบ การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลจากการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อและไม่ศึกษาต่อของนักศึกษา ประกอบด้วยปัจจัยทั้ง 3 ด้าน
คือด้านตัวนักศึกษา ด้านเศรษฐกิจและสังคม ด้านสภาพแวดล้อมของสถาบัน จำนวน 6 องค์ประกอบ คือ
ความผูกพันกับกลุ่มเพื่อน ความถนัดในการเรียนวิชาชีพด้านนาฏศิลป์ดนตรี การศึกษาสถาบันอื่นตามกลุ่มเพื่อน
การสนับสนุนจากผู้ปกครองและค่าใช้จ่ายในการศึกษา ความไม่พึงพอใจในการเรียนด้านนาฏศิลป์ดนตรี
และความมั่นใจในการประกอบอาชีพด้านนาฏศิลป์ดนตรี
2. การเปรียบเทียบปัจจัยของนักศึกษาที่ศึกษาต่อกับนักศึกษาที่ไม่ศึกษาต่อในระดับนาฏศิลป์ชั้นสูง
ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ โดยที่ตัวแปรมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 พบว่านักศึกษา
ที่ศึกษาต่อมีปัจจัยประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ คือ ความถนัดในการเรียนวิชาชีพด้านนาฏศิลป์ดนตรี
การสนับสนุนจากผู้ปกครองและค่าใช้จ่ายในการศึกษา ความมั่นใจในการประกอบอาชีพด้านนาฏศิลป์ดนตรี
และความผูกพันกับกลุ่มเพื่อน ส่วนนักศึกษาที่ไม่ศึกษาต่อมีปัจจัยประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ คือ ความ
ไม่พึงพอใจในการเรียนด้านนาฏศิลป์ดนตรี และการศึกษาต่อสถาบันอื่นตามกลุ่มเพื่อน

ภาควิชา...อุดมศึกษา.....
สาขาวิชา...อุดมศึกษา.....
ปีการศึกษา.....2539.....

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C743187 : MAJOR HIGHER EDUCATION

KEY WORD: CONTINUING AND DISCONTINUING FACTORS RELATED

JINTANA SAITONGKUM : A STUDY OF FACTORS RELATED TO CONTINUING AND DISCONTINUING OF STUDENT IN DRAMATIC ARTS COLLEGES. THESIS ADVISOR: ASSO. PROF. WALLAPA DEVAHASTIN NA AYUDDHYA, Ph.D. 240 pp. ISBN 974-634-287-8

The purposes of this reserch were to study three factors related to continuing and discontinuing of students in Dramatic Arts Colleges: student themselves, socioeconomy and institution environment including comparisions of the factors related for both groups. In collecting data, questionnaires were employed to 567 students and 10 college administrators were interviewed. Means, Standard deviation, t-test, factor analysis and content analysis were used in data analysis.

The finding of the reserch revealed that

1. The related factors of continuing and discontinuing of student were student themselves, socioeconomy and institution environment which consist of components as follows: peer group relationship, skill in thai classical dance and music, continuing study at other institutions with peer group, family support and costs of studying, undesirable in thai classical dance and music, confidence in employment.

2. Variable comparisions of all factors related to continuing and discontinuing of student at Dramatic Arts Colleges with statistical significant differences level at 0.01 revealed that factors related to continue studying were skill in thai classical dance and music, family support and costs of studying, confidence in employment, peer group relationship. Factors affected discontinuing of study were undesirable in thai classical dance and music, continuing study at other institutions with peer group.

ภาควิชา.....คุณศึกษา.....

ลายมือชื่อนิสิต.....

สาขาวิชา.....คุณศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ปีการศึกษา..... 2539.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์จาก รองศาสตราจารย์ ดร.วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณา ให้คำแนะนำปรึกษาตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณ อย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

กราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ปทีป เมธาคุณวุฒิ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิดารัตน์ บุญนุช ในความกรุณาให้คำแนะนำแก้ไขที่เป็นประโยชน์ยิ่งซึ่งผู้วิจัยตระหนักในความกรุณาเป็นอย่างสูง ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจสอบแก้ไขแบบสอบถามอันเป็นเครื่องมือ สำคัญของการวิจัย ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.นงลักษณ์ วิรัชชัย ที่กรุณาให้ความรู้ และคำปรึกษาแนะนำด้วยความเมตตา ตลอดจนรองศาสตราจารย์ ดร.พรชูลี อาชวอำรุง รองศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ บวรศิริ และคณาจารย์ภาควิชาอุดมศึกษาทุกท่านผู้ซึ่งประสิทธิประสาท ความรู้แก่ผู้วิจัย

กราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการวิทยาลัยนาฏศิลป์ทุกแห่งในการให้สัมภาษณ์ข้อมูลที่เป็น ประโยชน์ คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ที่ให้ความอนุเคราะห์อำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล รวมทั้งขอขอบคุณนักเรียน นักศึกษาที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการตอบแบบสอบถาม

ขอบพระคุณคุณอภิวรรุพร หิรัญพฤกษ์ คุณศรีเกียรติ อนันต์สวัสดิ์ และคุณชนศักดิ์ บ้ายเที่ยง ที่กรุณาให้คำปรึกษาช่วยเหลือในการวิจัยมาโดยตลอด ขอขอบคุณคุณพรนภา บรรจงกาลกุล รุ่นพี่ และเพื่อน ๆ ทุกคน ตลอดจนบัณฑิตวิทยาลัยที่ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยครั้งนี้ส่วนหนึ่ง

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณคุณแม่และทุกคนในครอบครัว ที่คอยชื่นชมความสำเร็จของ ผู้วิจัยด้วยความห่วงใย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คุณประวิทย์ สายทองคำ ผู้ซึ่งส่งเสริมสนับสนุน ให้กำลังใจ กำลังทรัพย์ ในการศึกษาด้วยความรักความปรารถนาดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ มาด้วยความซาบซึ้งยิ่ง และขอขอบใจลูกกวาดตาดำ สายทองคำ ที่ช่วยเสริมให้ผู้วิจัยมีพลังใจในการ ทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้มากยิ่งขึ้นจนประสบความสำเร็จ

จินตนา สายทองคำ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	8
ขอบเขตของการวิจัย	9
ข้อตกลงเบื้องต้น	10
คำจำกัดความของคำที่ใช้ในการวิจัย	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	12
วิธีดำเนินการวิจัย	12
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	16
ตอนที่ 1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของสถาบัน ทัศนคติ แรงจูงใจ	17
ตอนที่ 2 ความเป็นมาและการจัดการศึกษาของวิทยาลัยนาฏศิลป์ ..	26
ตอนที่ 3 รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	46
3 วิธีดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล	52
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	52
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	55
การเก็บรวบรวมข้อมูล	58
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	61
เกณฑ์เทียบระดับความคิดเห็นในแบบสอบถาม	61

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	63
	สถานภาพส่วนตัวของนักศึกษา	63
	ผลการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อและไม่ศึกษาต่อ	72
	ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อ และไม่ศึกษาต่อของนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม	81
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์	94
5	สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ	105
	สรุปผลการวิจัย	107
	อภิปรายผลการวิจัย	112
	ข้อเสนอแนะ	121
	รายการอ้างอิง	127
	ภาคผนวก	133
	ภาคผนวก ก	133
	ภาคผนวก ข	154
	ภาคผนวก ค	198
	ภาคผนวก ง	206
	ภาคผนวก จ	218
	ภาคผนวก ฉ	224
	ประวัติผู้วิจัย	240

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	จำนวนนักเรียนนักศึกษาที่ศึกษาต่อและไม่ศึกษาต่อ ในระดับนาฏศิลป์ชั้นสูง ปีการศึกษา 2535 38
2	จำนวนนักเรียนนักศึกษาที่ศึกษาต่อและไม่ศึกษาต่อ ในระดับนาฏศิลป์ชั้นสูง ปีการศึกษา 2536 39
3	จำนวนนักเรียนนักศึกษาที่ศึกษาต่อและไม่ศึกษาต่อ ในระดับนาฏศิลป์ชั้นสูง ปีการศึกษา 2537 40
4	จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาระดับนาฏศิลป์ชั้นสูง ปีการศึกษา 2535 42
5	จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาระดับนาฏศิลป์ชั้นสูง ปีการศึกษา 2536 43
6	จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาระดับนาฏศิลป์ชั้นสูง ปีการศึกษา 2537 44
7	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างนักเรียนนักศึกษาที่ใช้ในการวิจัย 54
8	แบบสอบถามที่ได้รับคืนและจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามกลุ่ม ที่ศึกษาต่อและไม่ศึกษาต่อตามวิทยาลัยนาฏศิลป์ทั่วประเทศ 60
9	สาขาวิชาที่ศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม 64
10	ภูมิภาคนาและสถานที่พักอาศัยในระหว่างศึกษา 65
11	ระดับการศึกษาของบิดามารดา 66
12	อาชีพและรายได้ของบิดามารดา 67
13	ค่าใช้จ่ายส่วนตัวและการทำงานหารายได้พิเศษ 69
14	เหตุผลในการเข้าศึกษาในวิทยาลัยนาฏศิลป์และผู้ออกค่าใช้จ่ายใน การศึกษา 70
15	การได้รับคัดเลือกแสดงและคะแนนเฉลี่ยสะสม 71
16	การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อและไม่ศึกษาต่อ ในองค์ประกอบที่ 1 ความผูกพันกับกลุ่มเพื่อน 74

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
17	การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อและไม่ศึกษาต่อ ในองค์ประกอบที่ 2 ความถนัดในการเรียนวิชาชีพด้านนาฏศิลป์ดนตรี 75
18	การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อและไม่ศึกษาต่อ ในองค์ประกอบที่ 3 ศึกษาต่อสถาบันอื่นตามกลุ่มเพื่อน 76
19	การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อและไม่ศึกษาต่อ ในองค์ประกอบที่ 4 การสนับสนุนจากผู้ปกครองและค่าใช้จ่ายในการศึกษา . 77
20	การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อและไม่ศึกษาต่อ ในองค์ประกอบที่ 5 ความไม่พึงพอใจในการเรียนด้านนาฏศิลป์ดนตรี 78
21	การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อและไม่ศึกษาต่อ ในองค์ประกอบที่ 6 ความมั่นใจในการประกอบอาชีพด้านนาฏศิลป์ดนตรี . . . 79
22	การเปรียบเทียบปัจจัยด้านตัวนักศึกษาในองค์ประกอบที่ 2 ความถนัดในการเรียนวิชาชีพด้านนาฏศิลป์ดนตรี 82
23	การเปรียบเทียบปัจจัยด้านตัวนักศึกษาในองค์ประกอบที่ 5 ความไม่พึงพอใจในการเรียนด้านนาฏศิลป์ดนตรี 83
24	การเปรียบเทียบปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมในองค์ประกอบที่ 4 การสนับสนุนจากผู้ปกครองและค่าใช้จ่ายในการศึกษา 84
25	การเปรียบเทียบปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมในองค์ประกอบที่ 6 ความมั่นใจในการประกอบอาชีพด้านนาฏศิลป์ดนตรี 86
26	การเปรียบเทียบปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของสถาบันในองค์ประกอบที่ 1 ความผูกพันกับกลุ่มเพื่อน 88
27	การเปรียบเทียบปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของสถาบันในองค์ประกอบที่ 3 ศึกษาต่อสถาบันอื่นตามกลุ่มเพื่อน 89
28	สรุปผลการเปรียบเทียบปัจจัยด้านตัวนักศึกษา 90
29	สรุปผลการเปรียบเทียบปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม 91
30	สรุปผลการเปรียบเทียบปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของสถาบัน 93

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
31	สรุปผลการสัมภาษณ์เปรียบเทียบปัจจัยด้านตัวนักศึกษา	102
22	สรุปผลการสัมภาษณ์เปรียบเทียบปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม	103
30	สรุปผลการสัมภาษณ์เปรียบเทียบปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของสถาบัน	104